

حضرت پرزیدنت نیکسون

از ایران

سیف‌الله وحیدنیا

آنروز که آمریکا پنجمین اقلیم دنیا شناخته شد نه تنها نقشه جهان تغییر کرد بلکه امور مادی و معنوی جهانیان را از بیخ و بن دگرگون ساخت و این دگرگونی در طول تاریخ استمرار داشته است و در حال حاضر نیز ادامه دارد.

آثار زیادی که کشور آمریکا و مردم آن در زمینه‌های مختلف مادی و معنوی از خود پیادگار گذاشته‌اند نیازمند نوشتن، نوشته‌های فراوان و کتابهای مختلف است که اکنون ما را سر آن نیست و تهیه و تنظیم آن را باید جمعی متخصص برعهده بگیرند. لیکن چون اخیراً مرا سفری به آن دیار پیش آمد و توفیق یافتم تا از دیدنیهای این دنیای پهناور دیدن کنم و با شخصیت‌های برجسته ایرانی و آمریکائی ملاقات و مذاکره نمایم و ساعتی را در کاخ سفید و اشنگتن بگذرانم لذا ضرور دانستم تا سطری چند در زمینه این دیدار قلمی دارم.

لازم به توضیح است که وسیله راه یافتن من به کاخ سفید آقای ییستر Edward G. Biester نماینده پارلمان آمریکا از ایالت پنسیلوانیا بود (عکس امضاء شده ایشان را در این مقاله ملاحظه می‌فرمائید) و وسیله آشنائی من با ایشان آقای دکتر احمد مظاهری طبیب متخصص و برجسته ایرانی مقیم آمریکا، که علم و سیاست را با هم درآمیخته و علاوه بر آنکه در کار طب



آقای بیستر نماینده پارلمان آمریکا

ماداً و معنأً پیشرفت چشمگیر داشته است در ایام فراغت نیز با رجال سیاست تماس دارد و از حوادث و رویداد های جهان بحد خود آگاهی حاصل می نماید .

آقای بیستر با لطف و محبت خاص مرا درواشنگتن دهنمون بودند و در

معیت ایشان از مجلس نمایندگان یا کنگره آمریکا و گوشه‌های دیدنی آن دیدن کردم و امیدوارم روزی بتوانم پاسخگوی محبت‌های صادقانه این همکار پارلمانی باشم .

ضمناً از فرصت استفاده کرده مراتب تشکر خود را از الطاف بی‌دریغ جناب آقای دکتر امیراصلان افشار سفیر شاهنشاه آریامهر در آمریکا ابراز میدارم. مشارالیه سازمان سفارت ایران در آمریکا را هم از لحاظ اداری و هم از لحاظ تجهیزات داخلی بصورت بسیار آبرومندی در آورده است. محل سفارت بصورت موزه‌ای درآمده و گنج‌برها، نقاشیها و آئینه‌کاربه‌ای ظریف و دقیقی که بارهنمائی ایشان انجام‌شده سفارت را همچون کاخ‌هشت‌بهشت و چهل ستون اصفهان جلوه‌گر ساخته است.

در کار تهیه و نقل و ضبط خبر نیز دستگاه‌های مجهز فراهم آورده و با کادری کم در قلب کشور آمریکا نشریه به‌زبان فارسی منتشر میکند. در آخرین نشریه‌ای که از ایشان دیدم خبری از مسافرت پرزیدنت نیکسون بایران داشت و در آن آمار جالبی ذکر شده بود که خلاصه‌ای از آن نقل میشود :

در این خبر آمده بود که جریان مسافرت پرزیدنت نیکسون بایران در ۵۷۱ نشریه آمریکائی که جمعاً تیراژی معادل ۸۱۸ ، ۳۶۲ ، ۳۴ شماره داشته چاپ شده و تعداد ۲۳۶ عکس مربوط به مراسم استقبال اعلیحضرتین از نیکسون و ضیافت کاخ نیاوران در جراید آمریکائی درج گردیده است . و اولین گزارش خبری یونایتد پرس در ۳۰ روزنامه با تیراژی معادل چهارمیلیون و یکصد هزار شماره و اولین گزارش آسوشیتد پرس در ۳۵ روزنامه با تیراژی معادل پنج میلیون و سیصد هزار شماره چاپ و منتشر شده است . آرزوی موفقیت و پیشرفت بیشتر برای ایشان دارم .

از سفر آمریکا و دیدارهایی که بعمل آورده‌ام یادداشت‌هایی دارم که در فرصت مناسب به‌نشر آن خواهم پرداخت .

و اکنون به‌نقل سخنان و در واقع خاطرات حضرت رئیس جمهوری آمریکا از ایران می‌پردازم .

فرصت مقتضی است تا ضمن تبریک بحضور آن حضرت، مراتب تشکر



سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

پاییز ۱۳۵۷

شماره ۶۹۹۶

تاریخ ۱۳۵۷/۸/۱۶

پست داری

جناب آقای وحید نسیب

نمایندگ محترم مجلس شورای ملی و مدیر مجله وحید

مسافرت اخیر شما به آمریکا بسیار مفید بوده و در بین مقامات
کاخ سفید حسن اثر داشته است. اینکه بدینوسیله در تمعین آقای کس
بجای آمد یک قطعه تمثال مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر
و پرزیدنت نیکسون را که با امضاء ریاست جمهور آمریکا رسیده است پیوسته
ایجاد میدارد.

مزید توفیق جنابعالی را در خدمت به شاهنشاه معظم آرزو دارم.

سفیر شاهنشاه آریامهر

امیر اسلان افشار

دستم امضاء

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

بی پایان خویش را از اینکه عکسشان را بتقاضای ارادت مند امضاء کرده و التفات
داشته اند تقدیم بدادم.

سخنران حضرت پرزیدنت نیکسون:

خاطره ای در ذهن ما از استقبال ایرانیان بجای مانده که تا پایان عمر
ما پایدار خواهد بود و بدین لحاظ ما بی نهایت سپاسگزاریم. از روزگاران
قدیم کشور شما بخاطر مهمان نوازی شکوهمندش شهرت داشته است و بدیهی است
که ما این فرصت را داشته ایم که درک کنیم چرا شهرت میهمان نوازی ایرانیها
عالمگیر شده است.

برای من همیشه بازند از ایران باعث افتخار بوده است ولی این بار بخصوص خوشوقتی من از این است که در این موقع از تاریخ ایران که شما دو هزار و پانصدمین سال شاهنشاهی خود را جشن گرفته‌اید باین کشور سفر می‌کنم.

من اکنون باین واقیبت فکر میکنم که ایالات متحده تا چهارسال دیگر دویستمین سالروز خود را جشن میگیرد و طبیعی است که من این دویست سال را با تاریخ دوهزار و پانصد ساله ایران مقایسه کنم در این مقایسه بی‌تردید ما باین فکر می‌افتیم که کشور ما بشما دین زیادی دارد همچنان که شما با لطف و مهربانی از دینی که ممکنست بهما داشته باشید صحبت فرموده‌اید.

ما بشما دین زیادی داریم نه تنها بخاطر دو هزار و پانصد سال تاریخ بلکه بخاطر تاریخی که ممکنست به شهزار سال پیش برگردد و حال که ما در این اطاق و از میان این جمع در باره آنچه که هنوز هم آنرا دنیای نومیخوانند صحبت می‌کنیم شایسته است که از میراث پرشکوه دنیای قدیم سپاسگزاری کنیم و به آن احترام بگذاریم. دنیائی که پلی میان گذشته‌ها و آنچه که جدید است بشمار میرود بطوریکه همه شما میدانید پس از سفر بشوروی ایران نخستین کشوری است که مادر آن توقف کرده‌ایم.

شاهنشاه به سفر ما به شوروی اشاره فرمودند و من شایسته میدانم که در باره این سفر و معنی و مفهومی که برای ما و تمام ملل جهان دارد صحبت کنم. پیش از آن میخواهم باین نکته اشاره کنم که من چه در زمانیکه معاون رئیس جمهوری بودم و چه زمانیکه سمت دولتی نداشتم و بعد که رئیس جمهوری آمریکا شدم این فرصت را داشتم که از بیش از هشتاد کشور دیدن کنم، من با رؤسای کشورها و رؤسای دولتها ملاقات کرده‌ام و تصور می‌کنم همه شما بدانید که در ارزیابی سران کشورها و رؤسای دولتها اعلیحضرت شاهنشاه شخصیتی هستند که نه تنها نسبت بمسائل فیمابین دو کشور ما که خوشبختانه همواره نسبتاً کوچک بوده تفاهم دارند بلکه گذشته از آن تفاهمی عمیق نسبت به عصری که در آن زندگی می‌کنند و مسائل بین‌المللی دارند.

درايت و خردمندی شاهنشاه بی اندازه حائز ارزش است و بهمین جهت بود که هنگام بازديد من از شوروی وقتی دعوت محبت آمیز شاهنشاه پیش آمد که از ایران دیدن کنم از فرصت استقبال کردم و بایران آمدم تا با شاهنشاه مشورت کرده و ازدرايت و خرد ایشان در خصوص سیاست آینده ایالات متحده برخوردار شوم.

حالا به موضوع بازديد از شوروی برمیگردم. در تشکیل کنفرانس سران آمریکا و شوروی به هیچوجه قصد و نیت آن نبوده است که دنیا را به مناطق نفوذ خود تقسیم کنند. تا آنجا که بما مربوط است و این نکته را از نقطه نظر سیاست گذشته و حال و نیز سیاست آینده آمریکا باید بگویم که برای ما به عنوان يك کشور بزرگ و نیرومند این يك امر حیاتی است که خواستار روابط حسنه با تمام کشورهای جهان باشیم.

ما همچنین باین نکته نیز واقف هستیم که وقتی باب مذاکره را با کشوری که با آن گفتگو نداشتیم باز می کنیم (منظورم سفرم به چین است) و با کشوری که از جنگ جهانی دوم باینطرف روش خصمانه ای نسبت به آمریکا داشته است وارد گفتگو می شویم و امیدواریم که این مذاکرات منجر به روابط حسنه شود. این واقعیت اساسی را که مربوط به زندگی بین المللی است از نظر دور نداشته ایم که برای ما حیاتی است که سیاست خود را بر اساس اتحادیه ها و دوستی های بنا کنیم که در گذشته داشته ایم در زمان حال داریم و امیدواریم که در آینده نیز داشته باشیم .

این یکی از اموری است که این دیدار نشانه آن است ما افتخار می کنیم که ایران دوست آمریکا است همچنانکه آمریکا دوست ایران است ما افتخار می کنیم که بین ما پیوستگی هائی وجود دارد ، پیوستگی هائی که با قرارداد رسمیت یافته است .

باید این نکته را نیز برای شما روشن کنم که پیوستگی هائی که بوسیله قرارداد بوجود آمده با پیوستگی هائی که از طریق تفاهم عمیق دوستی شخصی و احترام متقابل رهبران کشورهای مربوط بیکدیگر پدید می آید از لحاظ اهمیت قابل مقایسه نیست من برای دوستی شاهنشاه ایران که طی این سه سال افتخار آن را داشته ام ارزش بسیار قائلم معتقدم که تمام رؤسای جمهوری آمریکا برای دوستی با رهبران کشورها داشته اند ارزش زیاد قائل بوده اند. ما بروابط رسمی که با دولت ایران داشته ایم افتخار می کنیم ، روابطی که از حدود قراردادها فراتر

رفته و آن روابط شخصی ما است که نمونه بارز آن را شما در ضیافت باشکوه امشب می بینید و ما امیدواریم که این خصوصیت همواره بر مناسبات دو کشور ما حکمفرما باشد . من می خواهم سخنانم را بطور غیر رسمی با ذکر احساسی که امروز هنگام ورود باین شهر به من دست داد پایان دهم . امروز روز باشکوهی بود و اطمینان دارم که شما همیشه آنرا یاد خواهید داشت آسمان آبی بود ما کوهها را از دور می دیدیم ، هوا خوب بود گوئی همه چیز از هر جهت آماده شده بود و بعد هنگامیکه ما از فرودگاه راه افتادیم از حومه گذشتیم و بالاخره وارد شهر شدیم مردم را در خیابانها دیدیم ما از حالت قیافه های آنها فهمیدیم که کسی به آنها دستور نداده بود با استقبال ما بیایند چون می شود مردم را به زور به خیابانها کشید ولی نمی توان آنها را مجبور به تبسم کرد و به آنها دستور داد که دست تکان دهند و بخصوص چنین دستور هائی را نمی توان به بچهها داد . این حالت باید از دل مردم برخیزد . هم چنانکه آنها از صمیم قلب به استقبال ما آمده بودند و ما آنها را دیدیم نه صدها ، نه هزارها بلکه دهها هزار دختر و پسر که می خندیدند و دست تکان می دادند .

ماهچنین پرچم های ایران و آمریکا را در کنار هم دیدیم و من اطمینان دارم که با دیدن آنها همان فکری که به ذهن من رسید از خاطر شاهنشاه نیز گذشته است یعنی که نسبت به این مردم است که ما تمهید داریم . مادر مقابل آینده آنها مسئول و متعهد هستیم آنچه ما در دیدارهای یک هفته گذشته انجام داده ایم فقط آغاز کار بوده است .

ما شاید شالوده آئینده بهتر را بین دو کشور بزرگ ریخته باشیم و شاید هم شالوده صلح را برای تمام ملل دنیا ریخته باشیم و ملاقاتهای ما در اینجا نیز به ساختمان همان شالوده ای که گفتیم کمک می کند . شالوده پیشرفتهای بیشتر بر اساس مناسبات حسنه ای که بین دو کشور بزرگ وجود دارد ، پیشرفتهائی که به تنها بسود ما بلکه بسود نسلی که ما را به رهبری کشور هایمان رسانیده است و نسل های آئینده تمام خواهد شد . ما به این رهبری افتخار می کنیم ، به مردم و میراث خود افتخار می کنیم .

میراث شما که دو هزار و پانصد سال سابقه دارد و از آن ما خیلی جواتر است ولی ما در عین حال که به این میراث و به کشور خود افتخار می کنیم

بخوبی می‌دانیم که چیزهای خوب گذشته را نگهداریم و در عین حال بنای آینده را بریزیم .

من وقتی که به اقدامات شاهنشاه می‌نگرم کارهایی که اعلیحضرت برای کشور خود کرده‌اند و اقدامات ترقی‌خواهانه‌ای که به عمل آورده‌اند از اصلاحات ارضی گرفته تا آموزش و پرورش و بسیاری زمینه‌های دیگر به این نتیجه می‌رسیم که اعلیحضرت شاهنشاه درست است که به گذشته‌های پرافتخار ایران توجه دارند ولی افکارشان متوجه آینده است . آینده کودگانی که ما امروز در خیابانهای تهران دیدیم و بنا بر این امشب می‌خواهم سخنان خود را بدینگونه پایان دهم که در روزهای آینده بسیارند کسانی که سعی خواهند کرد مذاکرات سران کشورها را ارزیابی کنند .

مذاکراتی که ما در پکن داشتیم ، که بین رهبران پرجمعیت‌ترین کشور دنیا و مرفه‌ترین کشور جهان برای نخستین بار در بیست سال اخیر صورت گرفت و بعد مذاکرات مسکو که در آن سران دو کشور که نیرومندترین کشورهای جهان هستند به گفتگو پرداختند و موافقت‌نامه‌های بسیار مهمی را امضاء کردند که نه تنها به روابط حسنه بین این دو کشور بلکه به صلح جهانی کمک خواهد کرد :

هنگامی که کارشناسان این مذاکرات سران را ارزیابی می‌کنند بگذارید این نکته را بخاطر داشته باشند یعنی فکری که برای شاهنشاه بسیار عزیز است همچنان که برای من عزیز است که ما بعنوان رهبران کشورهای خود منتهی سعی خود را می‌کنیم گاهی نیز اشتباه می‌کنیم ولی امیدهای ما ، افکار ما و رویاهای ما برای بچه‌هایمان است نه تنها بچه‌های خودمان بلکه بچه‌های کشورمان و کودکان سراسر دنیا .

امید ر آرزوی ما آنست که این بچه‌ها دنیای توأم با صلح ، مرفه‌تر و دوستانه‌تر داشته باشند و در مدت زمان کوتاهی که هر يك از ماها عهده دار این سمت‌ها هستیم چنانچه به هدفی که گفتم کمک کرده باشیم هر آنچه انجام داده‌ایم حائز ارزش خواهد بود و با توجه به این روحیه است که من می‌خواهم ادامه دوستی دو ملت بزرگ ایران و آمریکا را آرزو کنم که دوستی آنها چنان که شاهنشاه فرمودند سابقه‌ای دیرین دارد .

من همچنین موقفیت رهبری شاهنشاه و شهبانوی ایران را که در این

رهبری سهیم هستند آرزو می‌کنم و باز اجازه می‌خواهم این چند کلمه را نیز اضافه کنم .

در سال ۱۹۵۳ ژنرال آیزنهاور که یکی از دوستان بزرگ ایران بود و پیش ازمن آخرین رئیس جمهور آمریکا بود که افتخار شرکت در ضیافتی مانند ضیافت امشب را یافته بود می‌گفت که از سیاست چیز زیادی نمی‌داند . البته می‌دانید که این سخن بزرگترین اغراق قرن است زیرا او کسی بود که موفقیت‌های سیاسی بزرگی داشت .

هنگامی که به ریاست جمهوری رسید روزی ما با رهبران دموکراتها و جمهوریخواهان ملاقات داشتیم ، آیزنهاور که بسیار خوب در باره مردها و زنها قضاوت می‌کرد و بطوری که می‌دانید قدرت رهبری فوق‌العاده‌ای داشت این نکته جالب را گفت :

من در ارزیابی رهبران سیاسی دچار اشکال می‌شوم چون شامنی‌توانید آنها را با معیارهای کلی ارزیابی کنید . پاره‌ای از آنها بسیار هوشمندند ، برخی‌ها کند ذهن به نظر می‌رسند ، بعضی‌ها خیلی خوب صحبت می‌کنند و برخی دیگر نمی‌توانند بخوبی منظوره‌های خود را بیان کنند . تنها چیزی که به نظر من رهبران سیاسی موفق در آن مشترکند آنست که توانسته‌اند با زندهای شایسته‌ای ازدواج کنند .

اکنون اجازه بدهید که سلامت و موفقیت شاهنشاه و شهبانوی محبوب ایران را که همواره در کنار شاهنشاه بوده‌اند آرزو کنم . همچنان که همسر من همیشه به من در ایام سختی و همچنین در اوقات موفقیت و کامیابی به من کمک کرده است .

۱- این سخنان مربوط میشود به گفته‌های پرزیدنت نیکسون در ضیافت کاخ نیاوران در حضور شاهنشاه آریا مهر و علیا حضرت شهبانوی ایران در تاریخ سوم خردادماه ۱۳۵۱ .